UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Xcj. de modo ca[n]ta[n]di in eccl[es]ia, etia[m] de electi potestate. dicit etia[m] q[uod] si clericis sua beneficia non sufficia[n]t, possunt sibi necessaria querere artificio suo licito.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62466

Visual Library

intelligi in crimine iniuriarum.
a ¶ Ad pacem. Hec et ſimilia intelligo cū ciuiliter agi=tur de crimine: vel in cauſa ciuili: ſecus vbi criminaliter ageretur. expedit enim peccata nocentiū nota eſſe.ff.de iniur.eum qui.⁊ ex̃ de collu.deteg.c.j.Joã.vel cum agi=tur actiõe iniuria=rum: vt dictum eſt ſ.ea.ca.j.B.

re agit iiuriaꝝ.xlv.di. ⁊ q̃ emẽdat.xxiij.q.v.ꝺ occidẽdis.
f ¶ Inedijs.i.penis excommunicationis.
P Recipimus. ¶ Hec eſt ſecunda pars diſtinc.in qua probat ꝙ epiſcopi debent ſibi preſtare conſilium et auxilium ad pacem tenendam. Jo.de fan.

b ¶ Coerceant. Argu.ꝙ epũs ſi q̃s corã eo accuſauerit aliquem, ⁊ velit deſiſtere, ⁊ ille velit ei remittere: nõ debeat eos cogere proſequi cauſã illam ‡ etiã lite cõteſtata: et ꝙ illi poſſint deſiſtere: cum epũs debeat eos magis hortari ad pacem q̃ ad cõtentionẽ: argu.v.q.ij. ſi primates. Joan. quod verũ credo in crimine iniuriarũ: vel cum agitur ciuiliter: al'as non: ‡ vt extra de collu. ca.ij.B.

Accuſatoꝛ pendẽte accuſatione pt deſiſtere. ‡ Adde an ⁊ q̃n pot accuſatoꝛ deſiſtere: not. C y. i.l. ſi.C.de accu. et i.l.ij.C. de exhiben.re. B.in.l. athletas.ff. de fal. ‡ Et eſt ratio q2 expedit pctã nocẽtium. ⁊c. vt di. in gl. pre.ſm Ray.

P Lacuit etiã. ¶ Caſus. Si quis hz diſcordiaz cuz aliquo, dz moneri vt ad pacem redeat: ⁊ ſi contemſerit, debet excõmunicari.
c ¶ Arguantur. Argu.ꝙ admonitio ſemp dz precedere vindictã .ar. xij.q.ij.indigne.
d ¶ Excõicatiõe. Uidetur tñ ꝙ primo iudex ſecularis coget eos ad concordiã: et ſi hoc nõ ſufficiat, ꝙ tũc excommunicabũtur. ij.ps. xvij.q.iiij.de preſbyterorum ⁊c.
S I quis cõtriſtatus. ¶ Caſus. Quidã ſatiſfacere nolebat alicui cui iniuriã fecerat: ſz iniuriã paſſus reconciliari volebat. Queſitum fuit quid de illo fieri debeat? Et reſpondet ꝙ debet fame macerari donec de nolente fiat volens.
e ¶ Satiſfaciẽte. Immo etiã nõ ſatiſfaciẽte eo rancorẽ tenet dimittere: vt de peni.diſt.v.ca.vlt.q2 non eſt licitũ nobis aliquem odio habere: vt.xxiij.qõ.iiij.cum in lege. xj.q.iij.inter verba.ſed actionẽ iniuriarũ.i.ſatiſfactionẽ nõ tenemur dimittere. Nã ad remittẽdã iniuriã nullus eſt cogẽd⁹. ‡ xxiij.q.iiij.ſi illic.imo bñ fac̃ q̃ dimiſſo rãco=

ue clericos ſiue laicos ad pacem[a] magis q̃ ad iudiciũ coerceant[b]. Item ex eodem.
¶ Non recipiãtur dona eorũ qui pauperes opprimunt.
E Orum q̃ pauperes opprimunt, dona a ſacerdotibus ſunt refutanda.
Item ex cõcilio Agathenſi.
¶ A cetu alienent̃ fideliũ qui ad cõcordiã redire cõtẽnunt.
P Lacuit etiã vt (ſicut plerũq̃ꝫ fit) quicunq̃ꝫ odio aut lõginqua iter ſe lite diſſenſerint, ⁊ ad pacẽ reuocari diuturna obſtinatiõe nequerint: a ſacerdotib⁹ ciuitatis primitus arguãtur[c]: q̃ ſi inimicitias deponere ꝑnicioſa intentione noluerint, de eccl'ie cetu iuſtiſſima excõicatione[d] pellantur.
Itẽ Fabian⁹ pa. ¶ Inedijs maceretur acerrimis q̃ fratri ſuo reconciliari non vult.
S I q̃s ꝯtriſtat⁹ noluerit reconciliari fratri ſuo, ſatiſfaciẽte[e] eo qui cõtriſtauit acerrimis maceretur inedijs[f] vſq̃ꝫ dum gratanti animo ſatiſfactionem recipiat.
Item Innocẽtius ſecũdus.
¶ Epi ad pacem firmiter tenendã viciſſim ſibi cõſilium et auxilium preſtent.
P Recipimus[g] enĩ vt epi ad ſolũ deũ et ſalutem ꝓpli habentes reſpectũ, oĩ tepiditate ſepoſita ad pacẽ firmiter tenẽdã mutuũ ſibi cõſiliũ et auxiliũ ĩpẽdãt: neq̃ꝫ hoc alicui⁹ amore vel odio preter=mittãt. Q2 ſi q̃s ĩ hoc dei ope tepidus inuẽtus fuerit: dãnũ proprie dignitatis incurrat.
Item Uictor papa.
¶ Expellendi ſunt a cõione fideliũ qui ſibi inuicem reconciliari noluerint.
P Erlatũ eſt ad ſedẽ apl'i cam aliq̃s vr̃m nocere fratribus velle: ⁊ vt cadãt, de certare: ſil'r in ſacramentis diſcrepare[h]: ⁊ ob id cõtẽtiones ⁊ emulationes fieri inter vos: a quib⁹ diſſenſiõib⁹ vos auertere, ⁊ in his oĩb⁹ cõcordare[i]: et opẽ ferre viciſſim mãdamus. Nam ſi hoc agere cito neglexeritis, et viciſſim reconciliari non ſtudueritis: ab apoſtolice ſedis et totius eccleſie cõione vos pelli non dubitetis.

¶ Diſtinctio.xcj.

Q Ui aũt turpi lucro vel inhoneſto negocio victuz ſibi q̃rere ꝓhibet̃, de oblationib⁹ eccleſie ſtipendia cõſequat̃. Q2 ſi eccl'ia ei ſufficere non potuerit: proprio artificio vel agricultura (exemplo apl'i, qui de labore manuũ viuebat) ſibi neceſſaria inueniat: ita tamen vt occaſione ſui opis, eccleſie vigilijs nõ deſit: quod abſq̃ꝫ inequalitate[k] ſui corporis nulli impune conceditur.

¶ Caſus. Ad pacẽ firmiter tenẽdã ⁊ obſeruãdã debẽt epi ſibi mutuũ auxiliũ exhibere: et q̃ hoc nõ fecerit, deponatur.
g ¶ Precipim⁹.ꝑ iſta.c.ptz ꝙ ad iudicium eccl'ie ſpectat facere pacẽ vt hic: ⁊ ex̃ de treu.et pa.treugas. Item ptz h̃ ꝙ epi puniũtur q̃ ſibi nõ ꝓſtãt mutuũ auxiliũ: vt iij.q.j.nulli. et etiã mortuo epõ vl' iſir mo, vicini epi tenẽtur ſupplere defectũ epi: vt.vij.q.j. pontifices.

Epi ſibi mutuũ debẽt preſtar̃ auxiliũ.

P Erlatum. ¶ Caſ⁹. Quidam conabãtur vt alij ab officio caderent et ordinibus: et in ſacramentis ab alijs diſcordabãt: vt ĩ baptiſmo et alijs ſacris: vñ diſcordie orte ſunt inter eos. Qꝺ cum Uictor papa audiuiſſet, ꝓcepit vt ad pacẽ velociter redirẽt: et auxilium ſibi viciſſim ꝯferrẽt. Si ꝟo ꝯtẽpſerint, a cõmunione eccleſie repellantur.
h ¶ Diſcrepare. Hoc dicit canõ, vt ſimplam teneam⁹ baptiſmi formam ꝓpter ſchiſma vitandũ.de ꝯſe.diſt. iiij. ꝓpter vitãdũ. vbi tñ ꝯſuetudo ẽ diuerſa, nihil officit: vt de cõſe.diſt. iiij.de trina.

Baptiſmi forma dz eẽ ſimpla.

i ¶ Concordare. Cum metropolitana eccleſia.xij.diſt.ca.penul.de conſe. diſt.j.altaria.et diſt.iij.in literis. Joan.
Q Ui aũt. ¶ Caſus. Dictum eſt.ſ.lxxxviij.di.clericis nõ licere negociari: vnde oſtẽdit̃ in hac.xcj.diſtin. ex quo debeãt ſuſtẽtari, q2 de eccleſiaſticis ſtipẽdijs. vbi aũt clerico nõ ſufficit eccl'ia, ꝓprijs manibus ſibi querere victum debet: iuxta apoſtolum: non tamen ꝙ ex hac occaſione ſubtrahatur ab eccleſiaſticis officijs.

Cleric⁹ ꝓprijs manib⁹ ſibi victũ q̃rere põt.

k ¶ Qꝺ abſq̃ꝫ ineq̃litate.i.niſi cũ ineq̃le eſt corpus exu

berantia vel defectu humoꝝ:hoc eſt ex cã infirmitatis.

Eleutherius.¶Caſus. Pelagius qñ conſecrauit Eleutheriũ,cõpulit eũ ad preſtandũ cautionẽ vt vigilias quotidianas in eccleſia ſua faceret rite celebrari:in quo cum clerici ſibi nõ obedirent,ſed potius negociationi intederent conqueſtus eſt pape.pcepit ergo papa cuidam vt illos clericos contumaces compellat vigilijs inſiſtere omnibus modis.

a ¶ Promiſit.que pmittẽda ſunt notãtur.xxiij.di.q̃ꝗ̃.

b ¶ Vigilie.id eſt mortuorũ exequie vel gñaliter eccleſiaſtica officia. lxj.diſtin.quoniam feſtus. et propter cauſam hec cautio fuit exacta ab epiſcopo iſto:quia clerici ſui negligẽtes erant circa diuina officia: al's de iure cõi huiuſmodi cautio non eſt in ordinatione epi exigenda. Sz videtur ꝙ eleutheri⁹ hoc modo pro ſuis clericis obligari nõ potuit promittendo eorũ factum. inſtitu. de inuti.ſtipula.§.ſi quis alium.Sed dic ꝙ bene potuit cum ad eius officiũ ſpectaret eos ad hoc cogere: et ita ſua interfuit. pterea per illa verba videtur promiſiſſe ſe curaturum vt illi interſint: ſicut cum quis promittit alium iudicio ſiſti:argu.ff.de ꝟb. obli. quotiens q̃s aliũ. ⁊ eſt ſi.§. lxiij.diſti.tibi dño.

Item eſt argu.hic ꝙ epiſcopus poteſt inducere conſuetudinem nouam in ſua eccleſia quo ad officia celebranda.xij.diſt.nouit.⁊ de conſecra.diſtin.iij.ca.j.

Unde eoꝝ cul pa i euz redundabat. lxxxvj. di,ca.j.

Eps pt ſuoꝝ ſubditorum factũ promitter.

hanc gl. dicit ſingul. burie. i ſuo di c.10. in ꝟ. fctm ad hoc ꝙ q̃s ñ põt promittere factum alienũ.

Unde bñ obligaẽ: inſti.ꝺ inuti.ſti.§. ceterũ.⁊.§.ſeq.

Eps in ſua eccſia conſuetudinẽ inducere poteſt circa officia.

Unde Pelagius papa.

¶Corripiant̃ clerici qui officijs matutinis vel veſpertinis ſe ſubtrahunt.

Eleutheri⁹ frater et coeps noſter querit̃ clericos ſuos ſibi contra canones ſuperbire: ⁊ id qꝺ nobis iubentibus facta in ſcrinio cautiõe promiſit[a],vt quotidianis diebus vigilie[b] in ei⁹ celebrarent̃ eccl'ia,illis cõtẽnentib⁹,implere non poſſe: ſed magis vnũquẽqꝫ ſuis(poſtpoſito eccleſie ſeruitio)vacare negocijs. Et ideo experiẽtia tua eos quos tibi eſſe oſtenderit contumaces,debita obiurgatione compeſce:et modis omnibus vigilijs vacare compelle.

Itẽ ex cõcilio Ananethenſi.

¶De eodem. Palea.

Preſbyter manematutinali officio expleto, penſum ſeruitutis ſue canẽdo primã,tertiã,ſextã,nonã, veſperãqꝫ perſoluat:ita tñ vt horis cõpetẽtibus et ſignis deſignãtibus iuxta poſſibilitatem aut aſe, aut a ſcholaribus publice cõpleãtur. Deinde peractis horis,infirmis viſitatis,ſi voluerit ad opus rurale exeat ieiunus:vt iterum neceſſitatibus peregrinoꝝ et hoſpitum, ſiue diuerſorũ cõmeãtium,infirmorũ quoqꝫ atqꝫ defunctorum ſuccurrere poſſit vſqꝫ ad ſtatutam horam,pro qualitate tẽporis ⁊ opportunitatis.

Item ex dictis ſcti Bñdicti ppheta dicẽte:Septies in die laudẽ dixi tibi. Qui ſeptenarius ſacrat⁹ nũer⁹ a nobis ſic implet̃,ſi matutini,prime,tertie,ſexte,none,veſpi,cõpletorij tpe nr̃e ſuitut̃ officia pſoluam⁹:qr de his dixit ppheta, Septies in die laudẽ dixi tibi. nam de nocturnis vigilijs ipſe idem propheta ait:Media nocte ſurgebã ad cõfitẽdum tibi ⁊c. Ergo his tpib⁹ referamus laudes creatori noſtro ſuper iudicia iuſtitie ſue.

Un̄ in Carthagi.cõci.legit̃.

¶Sine officij detrimento,artificiolo ſibi clericus neceſſaria querat.

Cleric⁹ victũ et veſtitũ ſibi artificiolo vel agricultura[c] abſqꝫ officij[d] ſui dũtaxat detrimẽto paret. clericus eñ qui abſqꝫ corpuſculi ſui inequalitate vigilijs[e] deeſt,ſtipẽdio[f] priuatus excõicetur.

Item ex eodẽ. ¶De eodem.

Clericus quilibet ꝟbo dei eruditus,artificiolo[g] victũ q̃rat. Itẽ oẽs clerici qui ad operãdũ validi ſunt:et artificiola et literas diſcant. Qui vero nõ p emẽdo aliq̃d in nundinis vel foro deambulant:ab officio ſuo degradentur. Interemptores[h] autẽ ab

d ¶ Officij. Ergo clericus non poteſt operas ſuas per totam diem locare.cum non debeat officio deeſſe: vt.liij. diſtin.ſi ſeruus.

e ¶ Vigilijs. Non tamen videntur puniẽdi ſi deſint diuinis officijs,cũ non poſſint pcipere neceſſaria ab eccleſia,cum de altario debeant viuere:ſecus tñ eſt,q̃a fecerunt ſibi preiudiciũ quando ꝯmiſerunt ſe promoueri ad tam tenuem eccleſiam:ſicut eſt in matrimonio carnali: ar.xxxij.q.v. Horrendus. Unde ſicut vir tenet̃ miniſtrare neceſſaria vxori que tamẽ eſt talis ꝙ ei debitum reddere nõ valet: vt.xxxij. qõne.vij. quod pꝓſuiſti.et cap.hi qui.ita iſte tenet̃ officiare eccleſiã lꝫ paup ſit: ⁊ dicere cum apl'o, Scio et abundare et eſurire ⁊c.xlj.diſtin.qꝺ dicit.et miniſtrent ei manus. xxj.q.j. clericus.in fi. Immo videt̃ ꝙ debeat auferri ei eccleſia, eo ꝙ ad tenue beneficiũ ſe promouendũ conſenſit: vt dicitur ex̃ de preben. ca. vlti. Sed quid ſi a principio fuit diues eccleſia cum ad eam promotus eſt, ſed poſt vergit ad exiguitatem? Dices clericũ adhuc teneri?ſic.epus tamen in hoc caſu et premiſſo debꝫ eã vnire eccleſijs alijs.x. qõ.iij. vnio.de conſe.diſt.j.omnes.

f ¶ Stipendio. Sed cui applicabitur hoc? Poteſt dici ꝙ canonicis inſimul cum epiſcopo. Hoc verum eſt in eo quod de cõmuni pcipiebatur:al's videtur ꝙ tm̃ canonicis:argu.C.de here.decurio.⁊ naui.l.j.ij.⁊.iij.niſi cum iniuſte priuatus eſt.tunc enim oĩa ipſe recuperat que amiſit.ff.de re milita.l.penulti.C.eo.l.j.lib.xij. Lauren. Sed certe ego credo ꝙ ſuum beneficium debet aſſignari alicui qui celebret pro eo donec ipſe eſt excõmunicat⁹: vt extra de appella.peruenit.B.

Clericus.¶Caſus. Clericus querere debet ſibi victum de artificio vel agricultura:dũmodo officiũ ſuum nõ negligat: ⁊ ſi clericus(niſi pter infirmitatem ſuã)officiũ ſuũ dimiſerit,excõicari debet. Idem dicitur in ſequenti ca. Additur tñ ꝙ ſi clericus vadat vagando per nundinas,deponi debet:et ꝙ ſi propter emptiones ab officio declinet,remouebitur ab officio.

c ¶ Agricultura.argu.C.de epiſco,⁊ cle,l.ij,nam mercari non poteſt,lxxxviij.diſt,fornicari.

Clerici circa officia.

g ¶ Clericus. ¶ Artificiolo.ex quali artificio clericus põt ſuſtentare ſe,notatur.xiiij.q.iij.in ſumma.

h ¶ Intereptores.i.illud ſm quod ſolet eſſe inter emptores: ⁊ ſic idem repetit: ⁊ tunc ſunt due partes,ſm qꝺ

Interē: proꝛes ſunt p̄: xenete. eſt hic interemptores,eſt vna pars: ⁊ vocat interemptores proxenetas.de quib⁹ habes.ff.de pxenetis.l.ij.

a ¶ Declinantes.ſcȝ clerici.Joan.

C Um autē. Hec diſtin. diuiditur in quattuoꝛ partes: in quarum pꝛima dicitur q̄ corde deo eſt cantādū, non tantum voce. et hoc pꝛobat duabus authoꝛitatib⁹. Secunda ibi: A q̄bus. Tertia ibi: Nunc autē. Quarta ibi: Quod autē, Jo.de fan.

intelligens dicat amen: vt.xxxviij.diſt.ſedulo.

g ¶ Theatrales. Tragedi ſic faciebant in theatro de cantando tragedias: ⁊ dicuntur a tragos,quod eſt hircus: et oda quod eſt laus: quia hirco remunerabantur propter fetidam naturam hirci. Tragedi vn̄ dicunt.

¶ Caſus. Pꝛoxima diſtinctione ſupra dictū eſt q̄ clerici debent vigilijs inſiſtere: ⁊ cōuenire ad officia celebranda. Nunc vo in hac.xcij.di.oſtendit Gratia. qualiter debeāt celebrare,cantando.ſ.magis corde q̄z oꝛe. Et continet quinq̄z articulos.

b ¶ Cum autē. Oſtendit magiſter in precedenti diſ.q̄ clerici debent celebrare diuina officia in eccleſia. In hac xcij.diſtin. oſtendit magiſter qualiter: q̄ ſcilȝ non debent vocis modulationi inſiſtere. adijcit etiam q̄ in eccleſia romana diacones cantare non debēt: ſed verbo pꝛedicationis vacare.

Eph. v. — vt.j.e.ca.j. — vt.j.e.ca.ij.

officio declinātes[a], vel negligētius agentes, ab officio remoueant. Item ex concilio Aurelianen̄. ¶ De eodem.

C Lerici vero qui ad op⁹ ſanctū adeſſe contēpſerint: ſm̄ arbitriū ep̄i eccleſiaſticam ſuſcipiāt diſciplinā.

¶ Diſtinctio.xcij.

C Um autem[b] ad eccl̄iā venerit: corde mag̃ q̄z voce deo cantandum meminerint.

Item Hieronymus in epiſtola ad Epheſios.

¶ Corde non voce deum laudare debemus.

C Antātes[c] et pſallentes in coꝛdibus veſtrꝭ dn̄o. Audiant hec adoleſcētuli, audiant[d] hi qb⁹ in eccl̄ia eſt pſallendi officiū: deo nō voce[e], ſed coꝛde cātandū: nec in tragedorū modū, guttur ⁊ fauces dulci medicamine liniende[f] ſunt: vt in eccl̄ia theatrales[g] moduli audiantur ⁊ cantica.

A b officio autem cantandi ⁊ pſallendi diacones inueniuntur exēpti[h]: ne dum vocis modulationi ſtudent, altaris miniſteria negligant.

U nde Gregorius.

¶ Cantandi officiū, diacones tui non vſurpent.

I N ſctā Romana eccl̄ia dudū ꝯſuetudo eſt valde repꝛehēſibilis exoꝛta: vt q̄dā ad ſacri altarꝭ miniſteriū cōſtituti cantoꝛes eligantur: et in diaconat⁹ oꝛdine cōſtituti modulationi vocis inſeruiant, q̊s ad pꝛedicationis[i] officium, et eleemoſynarum ſtudia vacare cōgruebat. vnde fit plerūq̄z vt in ſacro miniſterio dum blāda vox querit, cōgrua vita negligat: ⁊ cantoꝛ miniſter deū moribus ſtimulet[k] cum populum vocibus delectat. Qua de re pꝛeſenti decreto cōſtituo vt in hac ſede[l] ſancti altaris miniſtri cātare nō debeāt: ſolūq̄z[m]

¶ Ab officio ⁊c.

¶ Caſus. Dictum eſt ſupra q̄ corde cantandum eſt. Nunc vero oſtendit q̄ diacones ab officio cantandi ſūt exempti: ne dum ſtudent cātilenis, ab altarꝭ officio remoueantur. Et hic eſt ſecundus articulus.

h ¶ Exēpti. Hoc intellige quādo induti ſunt in eccleſia ad cantandum euangelium: et ſic intellige ſequēs capitulum.

I N ſancta. ¶ Caſus. In ciuitate Romana cantoꝛes aſſumebant ad miniſtrandum altari: et diaconi dum deberēt inſiſtere officio pꝛedicandi, vel eleemoſynarum largitioni, cantibus operam dabant: et ſepe ad iactantiam cantabant, vt a populo laudarentur: ex quo deus ſtimulabat quod Grego. valde repꝛehēdit: vnde ſtatuit vt diaconi tm̄ euangelium dicant: alia vero officia, ſcȝ cantādi pſalmos ⁊ lectiones per ſubdiacones expleant, ⁊ per minoꝛes oꝛdines in neceſſitate. Et dicunt quidā q̄ hoc ca. loquitur de diaconibus Romane curie. poteſt tamē intelligi de alijs diaconib⁹: q̄ dum miniſtrant altari, cantib⁹ non debent intēdere, cum duo officia ſimul exercere non poſſint.

Poſtea mouet incidentem queſtionem vtrum epiſcopi qui non recipiuntur in ſua eccleſia, poſſint in alia parochia epiſcopale officium exercere.

vt.j.e.§.de epiſ.cū ca.ſeq.

C Antantes. ¶ Caſus. Hoc capi. diuiditur in duas partes. In pꝛima parte ponuntur verba apoſtoli, vſq̄z ibi: Audiant. In ſecunda ponuntur verba Hieronymi: quibus repꝛehendit eos qui in eccleſia voce tantum cantant, ⁊ non corde: ⁊ vngunt fauces ⁊ guttur vt dulcius reſonent in conſpectu populi.

c ¶ Cantantes. Hec ſunt verba apoſtoli.

d ¶ Audiant. Uerba Hieronymi exponentis.

e ¶ Non voce.tm̄.nā ⁊ voce decātandum eſt: vt de cōſecra.diſtin.v.nō mediocriter.et ibi: Pſallite deo in iubilatione.tamen magis cordis deuotione, q̄z vocis iubilatione: vt.xxxviij.diſtin.ſedulo. Unde verſus.

Non vox, ſed votum: non choꝛdula muſica, ſed coꝛ:
Non clamans, ſed amans cantat in aure dei.

Cordis deuotio magis q̄z vocis iubilatione cantandū eſt.

f ¶ Liniende. Ut populum delectent: nam nec ipſa veritas pꝛonuncianda ſic eſt vt quis hominibus placeat. xxij.q.ij.pꝛimū.linire autē vt melius cantent et pꝛonuncient, vel vti electuario, peccatum non eſt, ſi ad laudem dei ⁊ non gratia laudis conſequende delectantur. argu. xxxij.q.iiij. obijciuntur. pꝛocurare enim debet vt clara voce non rauca pꝛonunciet: vt.xxj.diſt.c.j. vt ppl̄s plane intelligens dicat amen.

Uocem aptare ad dandū cātādū nō ē pctm̄.

i ¶ Pꝛedicationis.j.xvj.qōne.j.adijcimus. contra. ſed illud ex cauſa dictum eſt pꝛopter quoſdam impꝛobos monachos hoc ſibi vſurpantes. xvj. qōne.j. peruenit. alias etiam diaconi poſſunt pꝛedicare. Uel hoc intellige ex d.legatione. alias ſolius ſacerdotis officium eſt pꝛedicare. Uel pꝛedicationem appellat lectionem euangelicam. Sacerdotꝭ ſolius eſt p̄dicare.

k ¶ Stimulet.id eſt exaſperet contra ſe.

l ¶ In hac ſede.apoſtolica. Ex hoc dicunt quidam hāc pꝛohibitionem in eccleſia Romana tantum locum habere. alij tantum de cardinalibus intelligunt. Hug. vero generaliter intelligit eſſe pꝛohibitum, cum ſcilicet ad legendum euangelium induti ſunt: quod patet ex illo verbo quod infra dicit, inter miſſarum. et cauſa huius conſtitutionis fuit honeſtas.

m ¶ Solūq̄z. Arg. q̄ diaconus non niſi cauſa neceſſitatis debet legere epiſtolam. xxv. diſt. ca.j.⁊c.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN